EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.3.2021
COM(2021) 201 final

2021/0077 (BUD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om utnyttjande av Europeiska unionens solidaritetsfond för att ge stöd till Grekland och Frankrike i samband med naturkatastrofer och till Albanien, Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Montenegro, Portugal, Rumänien, Serbien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike i samband med ett hot mot folkhälsan

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Detta beslut gäller medel som tas i anspråk ur Europeiska unionens solidaritetsfond (*solidaritetsfonden*) i enlighet med rådets förordning (EG) nr 2012/2002[1] (*förordningen*) till ett belopp av 484 199 841 EUR för att bistå Grekland och Frankrike med anledning av de naturkatastrofer som ägde rum i dessa länder under 2020, samt förskott till 20 medlemsstater (Albanien, Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Montenegro, Portugal, Rumänien, Serbien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike) för att hantera det större hot mot folkhälsan som orsakades av covid-19-pandemin i början av 2020.

Mobiliseringen åtföljs av förslaget till ändringsbudget nr 2/2021[2], i vilket det föreslås att ett belopp på 47 981 598 EUR från det outnyttjade anslaget för 2020 direkt förs över till budgetposten för solidaritetsfondens driftsbudget och DEC nr 03/2021, där det föreslås att ett belopp på 427 543 750 EUR överförs från reserven för solidaritet och katastrofbistånd (*reserven*) till budgetposten för solidaritetsfondens driftsbudget, både i åtaganden och betalningar. I enlighet med artikel 4a.4 i förordningen om solidaritetsfonden har beloppet på 50 000 000 EUR redan inkluderats i den allmänna budgeten för 2021 (i åtaganden och betalningar) för utbetalning av förskott. Dessa anslag kommer att användas för att betala ut 8 674 493 EUR i förskott för de regionala naturkatastroferna i Grekland och Frankrike. Förskotten för covid-19-relaterade ärenden på 132 736 830 EUR betalades från 2020 års anslag från solidaritetsfonden.

2. INFORMATION OCH OMSTÄNDIGHETER

2.1 Grekland – översvämningar i Sterea Ellada i augusti 2020

(1) Den 29 oktober 2020 ansökte Grekland om ett finansiellt bidrag från solidaritetsfonden för att finansiera nöd- och återställningsinsatser efter översvämningarna i regionen Sterea Ellada i augusti 2020.

(2) Ansökan inkom inom tidsfristen på tolv veckor efter den dag då den första skadan till följd av katastrofen registrerades, dvs. den 9 augusti 2020, och innehåller alla uppgifter som krävs enligt artikel 4 i förordningen.

(3) Katastrofen utgör en naturkatastrof och faller därför inom solidaritetsfondens tillämpningsområde.

(4) I ansökan beskrevs detta som en ”regional naturkatastrof” enligt artikel 2.3 i förordningen, dvs. en naturkatastrof i en region på Nuts 2-nivå i en bidragsberättigad stat som leder till direkta skador som överstiger 1,5 % av regionens bruttonationalprodukt (BNP). De grekiska myndigheterna uppskattar det totala värdet av de direkta skadorna till 132 004 000 EUR. Skadorna motsvarar 1,54 % av BNP i den berörda Nuts 2-regionen Sterea Ellada och överstiger därmed tröskelvärdet på

[1] Rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond (EGT L 311, 14.11.2002, s. 3), ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 661/2014 av den 15 maj 2014 (EUT L 189, 27.6.2014, s. 143) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 461/2020 av den 30 mars 2020 (EUT L 99, 31.3.2020, s. 9).

[2] COM(2021) 200.

128 286 000 EUR (1,5 % av regionens BNP). Greklands ansökan berättigar således till ett bidrag från solidaritetsfonden.

(5) Beräkningen av det finansiella bidraget från solidaritetsfonden baseras på de totala direkta skadorna. Det finansiella bidraget får endast användas för sådana väsentliga nöd- och återställningsinsatser som anges i artikel 3.2 i förordningen, med undantag av led e.

(6) I sin ansökan av den 29 oktober 2020 begärde Grekland en förskottsbetalning med stöd av artikel 4a i förordningen. Den 2 mars 2021 antog kommissionen genomförandebeslut C(2021) 1507 varigenom 330 010 EUR beviljades i förskott. Förskottsbeloppet kommer att beaktas för att beräkna återstoden av bidraget till mottagarstaten. Kommissionen kommer att återkräva felaktigt utbetalade förskott.

(7) Händelsen och skadornas omfattning beskrivs utförligt i ansökan. Sommarens stormsystem Thalia, som två dagar tidigare drabbat norra Grekland, tilltog den 9 augusti 2020 mot centrala och sydöstra fastlandet, vilket ledde till att det skapades vertikal meteorologisk aktivitet och extrema väderfenomen. Det extrema vädret ledde till skyfall (300 mm regn på 8 timmar), kraftiga åskväder och kraftiga vindar. Skyfall ledde till att två floders bäddar brast, vägar blockerades och 3 000 bostäder översvämmades vilket stängde in både turister och boende. Alla sex huvudbroarna över floden Lilas kollapsade och floden drabbades av eroderade vägvallar. Det extrema vädret har orsakat omfattande skador på elnätet, den offentliga infrastrukturen och privata bostäder, och en stor del av det regionala vägnätet blev tillfälligt eller permanent obrukbart. Till följd av det topografiska sluttande landskapet orsakade den kraftiga nederbörden katastrofala störtfloder och jordskred (främst i flodernas avrinningsområden). Åtta personer förolyckades i översvämningarna och lerskreden. Företag och jordbruk drabbades också hårt. Totalt sett utgör fysiska skador på nätinfrastrukturen (vatten/avloppsvatten, transporter, broar, energi och telekommunikationsnät) de största kostnaderna för de uppskattade totala direkta skador som ingår i ansökan.

(8) Grekland uppskattade kostnaderna för nöd- och återställningsinsatser som är bidragsberättigande enligt artikel 3.2 i förordningen till 106 124 000 EUR och redovisade dessa fördelade efter typ av insats. Den största delen (över 69 miljoner EUR) avser kostnader för att återuppbygga transportinfrastruktur (vägar och broar), följt av röjning i det drabbade området till en kostnad på över 27 miljoner EUR.

(9) Enligt de grekiska myndigheterna finns det inte någon försäkring som täcker de bidragsberättigande kostnaderna.

(10) När det gäller genomförandet av unionslagstiftningen om förebyggande och hantering av katastrofrisker finns det för närvarande inget pågående överträdelseförfarande.

(11) Följande åtgärder vidtogs inom ramen för genomförandet av direktiv 2007/60/EG om bedömning och hantering av översvämningsrisker: En preliminär rapport om bedömning av översvämningsrisker (mars 2012), kartläggning av områden med hög risk för översvämning i landets 14 avrinningsdistrikt och en uppdatering av den preliminära rapporten om bedömning av översvämningsrisker (november 2012). Bedömningen av översvämningsrisker och andra risker för landets 14 avrinningsdistrikt blev klar i mars 2017. Planer för hantering av översvämningsrisker har färdigställts för landets samtliga avrinningsdistrikt.

2.2 Grekland - cyklonen Ianos i september 2020

(1) Den 9 december 2020 ansökte Grekland om ett finansiellt bidrag från solidaritetsfonden för att finansiera nöd- och återställningsinsatser efter de skador som orsakats av cyklonen Ianos över Medelhavet i september 2020.

(2) Ansökan inkom inom tidsfristen på tolv veckor efter den dag då den första skadan till följd av katastrofen registrerades, dvs. den 19 september 2020, och innehåller alla uppgifter som krävs enligt artikel 4 i förordningen.

(3) Katastrofen utgör en naturkatastrof och faller därför inom solidaritetsfondens tillämpningsområde.

(4) I ansökan beskrevs händelsen som en ”regional naturkatastrof” enligt artikel 2.3 i förordningen, dvs. en naturkatastrof i en region på Nuts 2-nivå i en bidragsberättigad stat som leder till direkta skador som överstiger 1,5 % av regionens bruttonationalprodukt (BNP) eller 1,5 % av den viktade bruttonationalprodukten (BNP) om det rör sig om en katastrof i flera regioner. Ansökan gäller fem grekiska regioner på Nuts 2-nivå (Ionia Nisia (EL62), Sterea Ellada (EL64), Ditiki Ellada (EL63), Thessalien (EL61), Peloponnesos (EL65)). De grekiska myndigheterna uppskattar värdet av de totala direkta skadorna till 863 540 756 EUR. Skadorna motsvarar 11,08 % av den viktade bruttonationalprodukten för fem berörda regioner på Nuts 2-nivå och överstiger därmed tröskelvärdet. Greklands ansökan berättigar således till ett bidrag från solidaritetsfonden.

(5) Beräkningen av det finansiella bidraget från solidaritetsfonden baseras på de totala direkta skadorna. Det finansiella bidraget får endast användas för sådana väsentliga nöd- och återställningsinsatser som anges i artikel 3.2 i förordningen, med undantag av led e.

(6) I sin ansökan av den 9 december 2020 begärde Grekland en förskottsbetalning med stöd av artikel 4a i förordningen. Den 2 mars 2021 antog kommissionen genomförandebeslut C(2021) 1511 varigenom 2 158 852 EUR beviljades i förskott. Förskottsbeloppet kommer att beaktas vid beräkningen av återstoden av bidraget till mottagarstaten. Kommissionen kommer att återkräva felaktigt utbetalade förskott.

(7) Ansökan ger en utförlig beskrivning av händelsen och skadornas omfattning. Cyklonen Ianos, även känd som Medicane Ianos, var en ovanlig tropikliknande cyklon över Medelhavet som drabbade Grekland den 17–20 september 2020. Denna sällsynta orkanliknande storm svepte över hela Grekland genom centrala Thessalien och drabbade de påverkade regionerna med kraftiga vindar på 120 km/h, skyfall och översvämningar som orsakade fyra människors död och enorma skador på hus och infrastruktur. Kraftiga regn drabbade flera avrinningsområden som kännetecknas av brant morfologi, vilket utlöser kraftiga flodvågor. Städerna Karditsa och Mouzaki fick enorma mängder vatten och översvämmades i flera dagar. Sammanlagt 5 000 fastigheter översvämmades i Karditsa, 97 % av butikerna skadades och 15 byar i området drabbades av omfattande förstörelse. Många byar drabbades av allvarliga strömavbrott och vattenavbrott. Järnvägsinfrastrukturen och vägnätet skadades allvarligt. I bergstrakterna registrerades 100 jordskred och 40 blockerade broar. Tonvis med slam och spillror och hundratals uppryckta träd och grenar orsakade problem på vägarna. Undantagstillstånd proklamerades för öarna Ithaka, Kefalinia och Zakynthos på grund av omfattande översvämningar och strömavbrott. Larmtjänsterna rapporterade att de tog emot över 2 500 förfrågningar om hjälp från

människor som fastnat i översvämmade hem och bilar, och den grekiska brandkåren räddade nästan 1 000 människor i de drabbade regionerna.

(8) Grekland uppskattade kostnaderna för nöd- och återställningsinsatser som är bidragsberättigande enligt artikel 3.2 i förordningen till 507 660 619 EUR och redovisade dem fördelade på typ av insats. Merparten (över 293 miljoner EUR) avser kostnader för att återuppbygga transportinfrastruktur, följt av återställande av vatten- och avloppsinfrastruktur (över 13 miljoner EUR).

(9) Enligt de grekiska myndigheterna finns det inte någon försäkring som täcker de bidragsberättigande kostnaderna.

(10) När det gäller genomförandet av unionslagstiftningen om förebyggande och hantering av katastrofrisker finns det för närvarande inget pågående överträdelseförfarande.

(11) Inom ramen för genomförandet av direktiv 2007/60/EG om bedömning och hantering av översvämningsrisk har följande åtgärder slutförts: den preliminära rapporten om översvämningsrisker (mars 2012), kartläggning av områden med hög risk för översvämning i landets 14 avrinningsdistrikt och en uppdatering av den preliminära rapporten om översvämningsrisker (november 2012). Bedömningen av översvämningsrisker och andra risker för landets 14 avrinningsdistrikt blev klar i mars 2017. Planer för hantering av översvämningsrisker har färdigställts för landets samtliga avrinningsdistrikt.

2.3 Grekland – jordbävningen på öarna Samos, Ikaria och Chios i oktober 2020

(1) Den 22 januari 2021 ansökte Grekland om ekonomiskt bidrag från solidaritetsfonden för att finansiera nöd- och återställningsinsatser efter jordbävningen på öarna Samos, Ikaria och Chios i oktober 2020.

(2) Ansökan inkom den 30 oktober 2020, dvs. inom tidsfristen på tolv veckor efter den dag då den första skadan till följd av katastrofen registrerades, och innehåller alla uppgifter som krävs enligt artikel 4 i förordningen.

(3) Katastrofen är en naturkatastrof och faller därför inom solidaritetsfondens tillämpningsområde.

(4) I ansökan beskrevs detta som en ”regional naturkatastrof” enligt artikel 2.3 i förordningen, dvs. en naturkatastrof i en region på Nuts 2-nivå i en bidragsberättigad stat som leder till direkta skador som överstiger 1,5 % av regionens bruttonationalprodukt (BNP). De grekiska myndigheterna uppskattar det totala värdet av de direkta skadorna till 101 252 020 EUR. Skadorna uppgår till 39,72 % av BNP i den berörda Nuts 2-regionen Voreio och överstiger därmed tröskelvärdet på 38 239 500 EUR (1,5 % av regionens BNP). Greklands ansökan berättigar således till ett bidrag från solidaritetsfonden.

(5) Beräkningen av det finansiella bidraget från solidaritetsfonden baseras på de totala direkta skadorna. Det finansiella bidraget får endast användas för sådana väsentliga nöd- och återställningsinsatser som anges i artikel 3.2 i förordningen, med undantag för led e.

(6) I sin ansökan av den 22 januari 2021 begärde Grekland en förskottsbetalning med stöd av artikel 4a i förordningen. Den 8 mars 2021 antog kommissionen genomförandebeslut C(2021) 1623 varigenom 253 131 EUR beviljades i förskott.

Förskottsbeloppet kommer att beaktas för att beräkna återstoden av bidraget till mottagarstaten. Kommissionen kommer att återkräva felaktigt utbetalade förskott.

(7) Händelsen och skadornas omfattning beskrivs utförligt i ansökan. Den 30 oktober 2020 inträffade en jordbävning som uppmätte 7,0 på Richterskalan omkring 14 km nordost om den grekiska ön Samos. Tre dagar efter den huvudsakliga jordbävningen registrerades omkring 150 efterskalv av varierande intensitet. En spricka i samband med den inledande jordbävningen orsakade en kraftig förskjutning på havsbotten och ett undervattensskred. Den inledande jordbävningen följdes därför av tre upp till 1,5 meter höga gravitationsvågor (tsunamis) som svepte in över flera områden på norra Samos. Jordbävningen och tsunamin har orsakat skador på de nordegeiska öarna Samos, Ikaria och Chios. Katastrofen krävde två människoliv medan 19 personer skadades i samband med kollapsande byggnader och nedfallande bråte. Kyrkor, skolor, museer och privata hus fick stora skador. I Vathi på Samos är katastroferna och skadorna betydande och 2 000–3 000 människor fick problem med sitt boende. Alla gamla stenbyggnader drabbades av alltifrån mindre skador till total förstörelse. Totalt 300 hus har problem på Samos till följd av jordbävningen. Jordbävningen förstörde en betydande del av vägnätet.

(8) Grekland uppskattade kostnaderna för nöd- och återställningsinsatser som är bidragsberättigande enligt artikel 3.2 i förordningen till 23 785 020 EUR och redovisade dem fördelade på typ av insats. Merparten (över 10 miljoner EUR) avser kostnader för att återuppbygga transportinfrastruktur, följt av återställande av utbildningsinfrastruktur (över 6,6 miljoner EUR) och röjningsinsatser i katastrofdrabbade områden (över 4,5 miljoner EUR).

(9) Enligt de grekiska myndigheterna finns det inte någon försäkring som täcker de bidragsberättigande kostnaderna.

(10) När det gäller genomförandet av unionslagstiftningen om förebyggande och hantering av katastrofrisker finns det för närvarande inget pågående överträdelseförfarande.

(11) I ansökan beskrivs Greklands genomförande av unionslagstiftningen om förebyggande och hantering av risker som rör den här typen av naturkatastrofer. Efter de kraftiga jordskalv som drabbade Grekland under åren 1978–1981 beslutade den grekiska regeringen att inrätta en strategi för förebyggande och hantering av risker för naturkatastrofer. Denna skulle stärka de lokala samhällenas resiliens genom ett regelverk för genomförande av strategier för att minska kända risker, hantera konsekvenserna av jordskalv och förfaranden eller åtgärder för att förebygga nya risker. Den grekiska byggstadgan för jordbävningssäkra byggnader innehåller den uppdaterade kartan över jordbävningsrisker.

2.4 Frankrike – stormen Alex i regionen Provence-Alpes-Côtes d’Azur i oktober 2020

(1) Den 21 december 2020 ansökte Frankrike om ett finansiellt bidrag från solidaritetsfonden för att finansiera nöd- och återställningsinsatser efter de skador som orsakades av stormen Alex i regionen Provence-Alpes-Côtes d’Azur i oktober 2020.

(2) Ansökan inkom den 2 oktober 2020, dvs. inom tidsfristen på tolv veckor efter den dag då den första skadan till följd av katastrofen registrerades, och innehåller alla uppgifter som krävs enligt artikel 4 i förordningen.

(3) Katastrofen är en naturkatastrof och faller därför inom solidaritetsfondens tillämpningsområde.

(4) I ansökan beskrevs detta som en ”regional naturkatastrof” enligt artikel 2.3 i förordningen, dvs. en naturkatastrof i en region på Nuts 2-nivå i en bidragsberättigad stat som leder till direkta skador som överstiger 1,5 % av regionens bruttonationalprodukt (BNP). De franska myndigheterna uppskattar det totala värdet av de direkta skadorna till 2 373 000 000 EUR. Skadorna uppgår till 1,5 % av BNP i den berörda Nuts 2-regionen Provence-Alpes-Côtes d’Azur och överstiger därmed tröskelvärdet på 2 372 040 600 EUR (1,5 % av regionens BNP). Frankrikes ansökan berättigar således till ett bidrag från solidaritetsfonden.

(5) Beräkningen av det finansiella bidraget från solidaritetsfonden baseras på de totala direkta skadorna. Det finansiella bidraget får endast användas för sådana väsentliga nöd- och återställningsinsatser som anges i artikel 3.2 i förordningen, med undantag för led e.

(6) I sin ansökan av den 21 december 2020 begärde Frankrike en förskottsbetalning med stöd av artikel 4a i förordningen. Den 22 februari 2021 antog kommissionen genomförandebeslut C(2021) 1340 varigenom 5 932 500 EUR beviljades i förskott. Förskottsbeloppet kommer att beaktas för att beräkna återstoden av bidraget till mottagarstaten. Kommissionen kommer att återkräva felaktigt utbetalade förskott.

(7) Händelsen och skadornas omfattning beskrivs utförligt i ansökan. Stormen Alex svepte över Frankrike den 1–4 oktober 2020. Den orsakade särskilt allvarliga skador i regionen Provence-Alpes-Côtes d’Azur, där exceptionella skyfall som i många fall var de värsta på 100 år drabbade flera alpina dalar norr om Nice. Kombinationen av kraftig nederbörd och lokal morfologi (som kännetecknas av smala dalar med branta sluttningar) ledde till flera farliga förlopp, bland annat jordskred, debrisflöden, översvämningsvågor och allvarliga erosionsprocesser längs vattendragen. De sammanlagda regnmängderna nådde rekordstora volymer. Till följd av detta drabbades all nätinfrastruktur av allvarliga skador och förstörelse, och flera städer isolerades på grund av att broar och huvudvägar kollapsade. Hundratals hus skadades och nio människor dog. Nederbörd och regnmängder av en intensitet och omfattning som bara inträffar en gång vart hundrade år eller ännu mer sällan följdes av kraftiga vindar (upp till 161 km/h). De särskilt hårt drabbade kommunerna ligger i dalarna Roya, Tiné och Vésubia. Även Estéron- och Var-dalarna påverkades i mindre utsträckning. Under de första dagarna av stormen stängdes alla nät (vatten, el och vägar) i Roya-, Tiné- och Vésubia-dalarna, vilket innebär att invånarna var isolerade från omvärlden. Stormen har sammantaget orsakat förödande skador på offentlig och privat egendom och omfattande skador på väg- och järnvägsinfrastruktur samt elnät. Katastrofen har haft en kraftig inverkan på näringsliv och turism.

(8) Frankrike uppskattade kostnaderna för nöd- och återställningsinsatser som är bidragsberättigande enligt artikel 3.2 i förordningen till 1 805 243 000 EUR och redovisade dem fördelade på typ av insats. Merparten (över 663 miljoner EUR) avser kostnader för att återuppbygga väginfrastruktur, följt av reparationer av offentliga byggnader/objekt (över 340 miljoner EUR).

(9) De franska myndigheterna bekräftade att det inte finns någon försäkring som täcker de bidragsberättigande kostnaderna.

(10) När det gäller genomförandet av unionslagstiftningen om förebyggande och hantering av katastrofrisker finns det för närvarande inget pågående överträdelseförfarande.

(11) Direktiv 2007/60/EG införlivades i fransk rätt genom artikel 221 i lag nr 2010-788 av den 12 juli 2010 om fastställande av ett nationellt miljöåtagande och dekret nr 2011-227 av den 2 mars 2011 om bedömning och hantering av översvämningsrisker. För att införliva detta direktiv har den franska staten valt att förlita sig på nationella åtgärder genom att utarbeta en nationell strategi för hantering av översvämningsrisker och territoriella åtgärder med planer för hantering av översvämningsrisker som upprättas för varje avrinningsdistrikt. Planerna för hantering av översvämningsrisker är det redskap som används för att genomföra översvämningsdirektivet på lokal nivå.

2.5 Albanien, Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Montenegro, Portugal, Rumänien, Serbien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern, Österrike – större hot mot folkhälsan till följd av covid-19-pandemin i början av 2020

I december 2019 fick WHO rapporter om en pneumoniepidemi av okänt ursprung från Wuhan, Kina. Den identifierades senare som en ny coronavirusstam som dittills varit okänd hos människor– coronavirussjukdom 2019 (covid-19). Den 30 januari 2020 utlyste WHO ett internationellt epidemiskt nödläge på grund av den nya coronavirusepidemin.

Som ett led i investeringsinitiativet mot coronaeffekter 2020 ändrades förordningen om solidaritetsfonden[3] så att större hot mot folkhälsan inkluderades under EU:s solidaritetsprincip.

När tidsfristen löpte ut den 24 juni 2020 hade kommissionen mottagit 22 ansökningar om finansiella bidrag från solidaritetsfonden. Sammanlagt 19 EU-medlemsstater (Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Polen, Portugal, Rumänien, Slovenien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike) samt tre anslutningsländer (Albanien, Montenegro och Serbien) begärde bistånd.

Kommissionens avdelningar har noggrant gått igenom alla inlämnade ansökningar i enlighet med förordningen om solidaritetsfonden, särskilt artiklarna 2, 3 och 4. De viktigaste slutsatserna av denna bedömning redovisas i följande avsnitt.

(1) Alla de 22 ansökningarna inkom före den officiella slutliga tidsfristen den 24 juni 2020 för det större hot mot folkhälsan som orsakats av covid-19-pandemin (alltså inom tolv veckor från ikraftträdandet av ändringen av förordning (EU) 2020/461).

(2) Covid-19-pandemin utgör ett större hot mot folkhälsan och faller därför inom solidaritetsfondens tillämpningsområde.

(3) De 22 inlämnade ansökningarna innehåller alla uppgifter som krävs enligt artikel 4 i förordningen.

(4) Sju EU-medlemsstater begärde i sina ansökningar att ett förskott på det förväntade bidraget från solidaritetsfonden skulle utbetalas (Grekland, Irland, Kroatien, Portugal, Spanien, Tyskland och Ungern). Enligt artikel 4a i förordningen kan bara medlemsstater begära förskott från solidaritetsfonden. Kommissionens avdelningar gjorde en preliminär bedömning av ansökningarna från dessa sju medlemsstater och

[3] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/461 av den 30 mars 2020.

kom fram till att samtliga uppfyllde villkoren för utbetalning av ett förskott från solidaritetsfonden.

(5) Kommissionen fastställde år 2020 efter en preliminär bedömning, och enbart i syfte att fastställa förskottsbetalningarna, de sammanlagda utgifter som preliminärt har godtagits för Grekland, Irland, Kroatien, Portugal, Spanien, Tyskland och Ungern. Den senaste ändringen av solidaritetsfonden innebar att maxnivån för förskottsbetalning höjdes till 25 % av det ekonomiska bidraget och högst 100 miljoner EUR.

(6) Den 27 november 2020 antog kommissionen genomförandebeslut C(2020) 8574 om att bevilja Irland ett förskott från solidaritetsfonden på 23 279 441 EUR och detta betalades därefter ut.

(7) Den 2 december 2020 antog kommissionen följande:

– Genomförandebeslut C(2020) 8686 om att bevilja Kroatien ett förskott från solidaritetsfonden på 8 462 280 EUR och detta betalades därefter ut.

– Genomförandebeslut C(2020) 8667 om att bevilja Tyskland ett förskott från solidaritetsfonden på 15 499 409 EUR och detta betalades därefter ut.

– Genomförandebeslut C(2020) 8687 om att bevilja Grekland ett förskott från solidaritetsfonden på 4 535 700 EUR och detta betalades därefter ut.

– Genomförandebeslut C(2020) 8683 om att bevilja Ungern ett förskott från solidaritetsfonden på 26 587 069 EUR och detta betalades därefter ut.

– Genomförandebeslut C(2020) 8688 om att bevilja Portugal ett förskott från solidaritetsfonden på 37 528 511 EUR och detta betalades därefter ut.

– Genomförandebeslut C(2020) 8696 om att bevilja Spanien ett förskott från solidaritetsfonden på 16 844 420 EUR och detta betalades därefter ut.

(8) I linje med förordningen har förskottsbeloppet beaktats vid beräkningen av återstoden av bidraget till mottagarstaten. Kommissionen kommer att återkräva felaktigt utbetalade förskott.

(9) Alla inlämnade ansökningar bedömdes i ett enda paket för att säkerställa en konsekvent och likvärdig behandling. Kommissionen undersökte noggrant flera aspekter, som om utgiften var bidragsberättigande (vilket inkluderade en analys av om den angivna utgiften omfattade bidragsberättigande insatser och om utgiften omfattades av den bidragsberättigande perioden), utgiftens nödkaraktär och direkta koppling till covid-19-pandemin samt den övergripande bedömningens konsekvens. Vid behov begärde kommissionen att de ansökande länderna skulle tillhandahålla ytterligare upplysningar, förklaringar och motiveringar.

(10) Ett antal kontakter med ansvariga nationella myndigheter gjorde att kommissionen kunde reda ut en del frågor om stödberättigande för vissa typer av deklarerade utgifter och slutföra sin bedömning. Därefter fastställde kommissionens avdelningar de totala offentliga utgifter för nödåtgärder som godkändes för varje ansökan.

(11) Under bedömningen och till följd av kontakterna med de polska myndigheterna fastställde kommissionens avdelningar att de totala offentliga direkta utgifter som de polska myndigheterna rapporterade i sin ansökan till solidaritetsfonden som lämnades in den 22 juni 2020 var överskattade och därmed måste minskas, med dessa myndigheters samtycke. Eftersom tröskeln för större hot mot folkhälsan för Polen 2020 är 1 430 574 miljoner EUR och de reviderade totala offentliga utgifterna

ligger avsevärt under respektive tröskel, berättigar Polens ansökan inte till bidrag från solidaritetsfonden.

(12) Under bedömningen och till följd av kontakterna med de slovenska myndigheterna fastställde kommissionens avdelningar att de totala offentliga utgifter som de slovenska myndigheterna rapporterade i sin ansökan till solidaritetsfonden som lämnades in den 17 juni 2020 var överskattade och därmed måste minskas. Eftersom tröskeln för större hot mot folkhälsan för Slovenien 2020 är 135 102 miljoner EUR och de reviderade totala offentliga utgifterna ligger avsevärt under respektive tröskel, berättigar Sloveniens ansökan inte till bidrag från solidaritetsfonden.

2.6 Slutsats

Av de skäl som anges i det föregående uppfyller de katastrofer som avses i Greklands och Frankrikes ansökningar samt de 20 ansökningar som avser covid-19-pandemin villkoren i förordningen.

3. FINANSIERING FRÅN ANSLAGEN TILL SOLIDARITETSFONDEN 2021

Enligt rådets förordning (EU, Euratom) nr 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021-2027[4] (*förordningen om den fleråriga budgetramen*), särskilt artikel 9, ska medel ur solidaritetsfonden kunna utnyttjas inom ramen för reserven. I punkt 10 i det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel[5], fastställs villkoren för utnyttjandet av solidaritetsfonden inom ramen för reserven.

Eftersom solidaritetsfonden huvudsakligen inrättades på grundval av solidaritetstanken anser kommissionen att stödet från fonden bör vara progressivt. Detta innebär, enligt tidigare praxis, att den del av skadorna som överstiger tröskelvärdet för en ”större naturkatastrof” för utnyttjandet av solidaritetsfonden (dvs. 0,6 % av landets BNI eller 3 miljarder EUR i 2011 års priser, beroende på vad som är lägst) bör föranleda en högre bidragsnivå än skador under detta tröskelvärde. Tidigare har bidragsnivån i samband med större katastrofer varit 2,5 % för de totala direkta skadorna under tröskelvärdet och 6 % för skador över tröskelvärdet. För regionala katastrofer och katastrofer som godtagits enligt den så kallade grannlandsbestämmelsen är bidragsnivån 2,5 %.

Bidraget får inte överstiga de totala uppskattade kostnaderna för bidragsberättigande insatser. Metoden för beräkning av bidraget fastställdes i årsrapporten om solidaritetsfonden 2002–2003 och har godkänts av rådet och Europaparlamentet.

Det finansiella bidraget från solidaritetsfonden beräknas på följande sätt på grundval av uppskattningen av de totala direkta skadorna i ansökningarna från Grekland och Frankrike:

Medlemsstat	*Typ av katastrof*	*Direkta skador - totalt (EUR)*	*Tillämpade tröskelvärden för regionala katastrofer [1,5 % av BNP] (EUR)*	*Totalt föreslaget stödbelopp (EUR) 2,5 % av direkta skador - totalt*	*Förskott (EUR)*

[4] EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11.
[5] EUT C 433I, 22.12.2020, s. 28.

GREKLAND översvämning Sterea Ellada	*Regional (artikel 2.3)*	*132 004 000*	*128 286 000*	*3 300 100*	*330 010*
GREKLAND cyklonen Ianos	*Regional (artikel 2.3)*	*863 540 756*	*116 933 271*[6]	*21 588 519*	*2 158 852*
GREKLAND jordbävning	*Regional (artikel 2.3)*	*101 252 020*	*38 239 500*	*2 531 301*	*253 131*
FRANKRIKE stormen Alex	*Regional (artikel 2.3)*	*2 373 000 000*	*2 372 040 600*	*59 325 000*	*5 932 500*
			TOTALT	*86 744 920*	*8 674 493*

Kommissionen tillämpar en liknande metod för att fastställa stödbelopp i samband med större hot mot folkhälsan som i samband med naturkatastrofer: ett land får 2,5 % av de totala bidragsberättigande offentliga utgifterna upp till det landsspecifika tröskelvärdet för större hot mot folkhälsan, plus 6 % av den del av de offentliga utgifterna som överstiger tröskelvärdet. Denna information finns också på kommissionens webbplats[7]. Eftersom denna beräkning leder till att det totala beloppet för samtliga länder överstiger tillgängliga budgetmedel har en proportionell nedsättning gjorts av beloppen per land.

När det gäller de ansökningar om stöd från solidaritetsfonden som lämnats in av Albanien, Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Montenegro, Portugal, Rumänien, Serbien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike med anledning av det större hot mot folkhälsan som orsakats av covid-19-pandemin föreslår kommissionens avdelningar därför budgetmyndigheten att utnyttja följande belopp:

	Land	***Totala offentlig utgifter som omfattas av ansökan (EUR)***	***Totala bidragsberättigande offentliga utgifter som godkänts av kommissionen (EUR)***	***Tröskelvärde för större hot mot folkhälsan (i miljoner EUR)***	***Möjligt stödbelopp (EUR)***	***Proportionellt stöd-belopp (EUR)***	***Förskott***	***Belopp för slutbetalning som ska tas i anspråk (EUR)***
1	**Albanien**	54 998 000	54 755 654	38,852	1 925 519	905 271	0	905 271
2	**Österrike**	2 111 595 244	1 798 883 065	1 153,959	67 544 419	31 755 580	0	31 755 580
3	**Belgien**	2 192 550 000	2 132 102 000	1 388,322	79 334 850	37 298 777	0	37 298 777
4	**Kroatien**	658 771 839	358 524 373	151,638	16 204 132	7 618 270	8 462 280	0[8]
5	**Tjeckien**	1 832 510 000	959 231 097	588,597	36 952 971	17 373 205	0	17 373 205
6	**Estland**	173 328 000	171 932 664	76,647	7 633 315	3 588 755	0	3 588 755
7	**Frankrike**	7 011 813 781	4 284 611 574	1 792,639	194 334 329	91 365 053	0	91 365 053
8	**Tyskland**	2 079 000 000	2 079 000 000	1 792,639	61 997 635	29 147 795	15 499 409	13 648 386
9	**Grekland**	623 925 000	623 925 000	551,220	18 142 800	8 529 722	4 535 700	3 994 022
10	**Ungern**	1 997 208 000	1 632 956 193	385,263	84 493 167	39 723 926	26 587 069	13 136 857
11	**Irland**	1 997 000 000	1 996 328 000	762,921	93 077 445	43 759 771	23 279 441	20 480 330
12	**Italien**	3 755 558 000	3 749 558 000	1 792,639	162 231 115	76 271 930	0	76 271 930

6 När det gäller cyklonen Ianos, där katastrofen drabbade flera regioner, grundar sig beräkningen av tröskelvärdet på regionernas genomsnittliga BNP, viktat efter andelen av den totala skadan i varje region, i enlighet med vad som fastställs i artikel 2.3 i förordningen om solidaritetsfonden.

7 https://ec.europa.eu/regional_policy/sv/funding/solidarity-fund/covid-19

8 Ett belopp på 844 010 EUR kommer att återkrävas från Kroatien.

13	**Lettland**	178 626 000	91 884 602	85,947	2 504 931	1 177 677	0	1 177 677
14	**Litauen**	176 974 000	176 932 597	131,433	6 015 801	2 828 291	0	2 828 291
15	**Luxemburg**	168 230 000	168 230 000	114,768	6 076 920	2 857 025	0	2 857 025
16	**Montenegro**	15 329 000	15 329 000	14,154	424 350	199 505	0	199 505
17	**Portugal**	3 470 870 000	2 318 870 000	598,233	118 194 045	55 568 181	37 528 511	18 039 670
18	**Rumänien**	848 631 000	841 391 000	596,025	29 622 585	13 926 870	0	13 926 870
19	**Serbien**	495 400 765	495 400 765	121,926	25 456 636	11 968 276	0	11 968 276
20	**Spanien**	15 750 543 061	2 941 717 381	1 792,639	113 760 678	53 483 861	16 844 420	36 639 441
				TOTALT	**1 125 927 643**	**529 347 741**	**132 736 830**	**397 454 921**

I enlighet med artikel 9.2 i förordningen om den fleråriga budgetramen är det totala årliga taket för reserven 1 200 000 000 EUR i 2018 års priser eller 1 273 450 000 EUR i löpande priser. I artikel 9.4 i förordningen om den fleråriga budgetramen fastställs att 25 % av det totala anslaget för reserven 2021 (318 362 500 EUR i löpande priser) måste hållas inne till den 1 oktober 2021, men blir tillgängligt för alla delar av reserven från och med det datumet. Vidare anges i artikel 9.4 i förordningen om den fleråriga budgetramen att det högsta belopp som kan utnyttjas från solidaritetsfonden fram till och med den 1 september är 50 % av det totala anslaget för reserven efter det att ovannämnda 25 % har dragits av. Det högsta belopp som kan utnyttjas från solidaritetsfondens anslag för 2021 till och med den 1 september 2021 är därför 477 543 750 EUR. I enlighet med artikel 4a.4 i förordningen om solidaritetsfonden har beloppet 50 000 000 EUR redan inkluderats i den allmänna budgeten för 2021 (i åtaganden och betalningar) för utbetalning av förskott. Detta belopp kommer att användas för utbetalning av förskott för de fyra naturkatastroferna och det återstående beloppet (dvs. 41 325 507 EUR) kommer att vara tillgängligt för eventuella framtida behov av förskott senare under året.

Ett belopp på 47 981 598 EUR av anslaget för 2020 hade dessutom inte utnyttjats i slutet av det året och fördes därför över till 2021.

Det maximala belopp som är tillgängligt från solidaritetsfonden vid denna tidpunkt av 2021 uppgår därför till 525 525 348 EUR, vilket är tillräckligt för att täcka de behov enligt detta beslut om utnyttjande som beskrivs i det föregående (484 199 841 EUR, varav 86 744 920 EUR avser naturkatastroferna i Grekland och Frankrike och 397 454 921 EUR avser covid-19-ansökningar).

Nuvarande tillgängligt belopp från solidaritetsfonden	
Årliga anslag för reserven 2021	*1 273 450 000 EUR*
Minus 25 % av anslagen för reserven 2021 som ska hållas inne till den 1 oktober 2021	*- 318 362 500 EUR*
Totala tillgängliga anslag för reserven fram till den 1 oktober	*955 087 500 EUR*
Belopp som är tillgängligt för solidaritetsfonden fram till den 1 september från anslagen för reserven 2021 (50 % av de tillgängliga anslagen för reserven 2021)	*477 543 750 EUR*
Varav belopp som avsatts för förskott	*50 000 000 EUR*
Plus outnyttjade anslag för 2020 som förts över till 2021	*47 981 598 EUR*
Totalt belopp som är tillgängligt för solidaritetsfonden till och med den 1 september 2021	*525 525 348 EUR*

Totalt föreslaget belopp som ska tas i anspråk för naturkatastrofer i Grekland och Frankrike samt för covid-19-ansökningar	*484 199 841 EUR*
Återstående tillgängliga medel till och med den 1 september	*41 325 507 EUR*

2021/0077 (BUD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT

om utnyttjande av Europeiska unionens solidaritetsfond för att ge stöd till Grekland och Frankrike i samband med naturkatastrofer och till Albanien, Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Montenegro, Portugal, Rumänien, Serbien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike i samband med ett hot mot folkhälsan

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond[1], särskilt artikel 4.3,

med beaktande av det interinstitutionella avtalet av den 16 december 2020 mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen om budgetdisciplin, samarbete i budgetfrågor och sund ekonomisk förvaltning samt om nya egna medel, inbegripet en färdplan för införandet av nya egna medel[2], särskilt punkt 10,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Europeiska unionens solidaritetsfond (*fonden*) syftar till att ge unionen möjlighet att snabbt, effektivt och flexibelt vidta åtgärder i nödsituationer för att visa solidaritet med befolkningen i regioner som drabbats av större eller regionala naturkatastrofer eller större hot mot folkhälsan.

(2) Fonden får inte överskrida de tak som fastställs i artikel 9 i rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093[3]. I enlighet med artikel 9.2 och 9.4 i förordningen om den fleråriga budgetramen är 477 543 750 EUR det högsta belopp som till och med den 1 september 2021 får utnyttjas från solidaritetsfonden från anslaget för 2021. I enlighet med artikel 4a.4 i förordningen om solidaritetsfonden har beloppet på 50 000 000 EUR redan inkluderats i den allmänna budgeten för 2021 (i åtaganden och betalningar) för utbetalning av förskott. Ett belopp på 47 981 598 EUR av anslaget för 2020 hade dessutom inte utnyttjats i slutet av det året och fördes därför över till 2021. Det högsta belopp som är tillgängligt inom ramen för solidaritetsfonden vid denna tidpunkt under 2021 är därför 525 525 348 EUR, vilket är tillräckligt för att täcka behoven enligt detta beslut om utnyttjande.

---

1 EGT L 311, 14.11.2002, s. 3.

2 EUT L 433I, 22.12.2020, s. 28.

3 Rådets förordning (EU, Euratom) 2020/2093 av den 17 december 2020 om den fleråriga budgetramen 2021–2027, EUT L 433I, 22.12.2020, s. 11.

(3) Den 29 oktober 2020 lämnade Grekland in en ansökan om utnyttjande av fonden med anledning av översvämningarna i augusti 2020 i Sterea Ellada.

(4) Den 9 december 2020 lämnade Grekland in en ansökan om utnyttjande av fonden till följd av de skador som cyklonen Ianos orsakade i september 2020 och som drabbade regionerna Ionia Nisia, Sterea Ellada, Ditiki Ellada, Thessalien och Peloponnesos.

(5) Den 22 januari 2021 lämnade Grekland in en ansökan om utnyttjande av fonden efter jordbävningen i oktober 2020 som drabbade öarna Samos, Ikaria och Chios.

(6) Den 21 december 2020 lämnade Frankrike in en ansökan om utnyttjande av fonden till följd av de skador som orsakats av stormen Alex i regionen Provence-Alpes-Côtes d'Azur i oktober 2020.

(5) Den 24 juni 2020 hade Albanien, Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Montenegro, Portugal, Rumänien, Serbien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike lämnat in ansökningar om utnyttjande av fonden med anledning av det större hot mot folkhälsan som covid-19-pandemin orsakade i början av 2020.

(6) Ansökningarna från dessa medlemsstater uppfyller villkoren för finansiellt stöd från fonden i enlighet med artikel 4 i förordning (EG) nr 2012/2002.

(7) Fonden bör därför utnyttjas för att ge finansiellt stöd till Grekland och Frankrike i samband med naturkatastrofer och till Albanien, Belgien, Estland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Montenegro, Portugal, Rumänien, Serbien, Spanien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike i samband med det större hotet mot folkhälsan.

(8) Eftersom det slutliga stödbeloppet i Kroatiens fall överstiger det förskott som redan betalats ut, behöver inget ytterligare belopp tas i anspråk och det felaktigt utbetalda förskottet kommer att återkrävas i enlighet med artikel 4a i förordning (EG) nr 2012/2002.

(9) För att minimera den tid det tar att ta fonden i anspråk bör detta beslut tillämpas från och med den dag då det antas.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Inom ramen för unionens allmänna budget för 2021 ska Europeiska unionens solidaritetsfond tas i anspråk enligt följande vad gäller åtagande- och betalningsbemyndiganden som rör naturkatastrofer:

(a) Ett belopp på 3 300 100 EUR ska tillhandahållas Grekland med anledning av översvämningarna i Sterea Ellada, inklusive ett belopp på 330 010 EUR som förskottsbetalning.

(b) Ett belopp på 21 588 519 EUR ska tillhandahållas Grekland med anledning av cyklonen Ianos, inklusive ett belopp på 2 158 852 EUR som förskottsbetalning.

(c) Ett belopp på 2 531 301 EUR ska tillhandahållas Grekland med anledning av jordbävningarna på öarna Samos, Ikaria och Chios, inklusive ett belopp på 253 131 EUR som förskottsbetalning.

(d) Ett belopp på 59 325 000 EUR ska tillhandahållas Frankrike med anledning av stormen Alex, inklusive ett belopp på 5 932 500 EUR som förskottsbetalning.

Artikel 2

Inom ramen för unionens allmänna budget för 2021 ska Europeiska unionens solidaritetsfond tas i anspråk enligt följande vad gäller åtagande- och betalningsbemyndiganden som rör ett större hot mot folkhälsan:

a) Ett belopp på 905 271 EUR ska tillhandahållas Albanien.

b) Ett belopp på 31 755 580 EUR ska tillhandahållas Österrike.

c) Ett belopp på 37 298 777 EUR ska tillhandahållas Belgien.

d) Ett belopp på 17 373 205 EUR ska tillhandahållas Tjeckien.

e) Ett belopp på 3 588 755 EUR ska tillhandahållas Estland.

f) Ett belopp på 91 365 053 EUR ska tillhandahållas Frankrike.

g) Ett belopp på 13 648 386 EUR ska tillhandahållas Tyskland.

h) Ett belopp på 3 994 022 EUR ska tillhandahållas Grekland.

i) Ett belopp på 13 136 857 EUR ska tillhandahållas Ungern.

j) Ett belopp på 20 480 330 EUR ska tillhandahållas Irland.

k) Ett belopp på 76 271 930 EUR ska tillhandahållas Italien.

l) Ett belopp på 1 177 677 EUR ska tillhandahållas Lettland.

m) Ett belopp på 2 828 291 EUR ska tillhandahållas Litauen.

n) Ett belopp på 2 857 025 EUR ska tillhandahållas Luxemburg.

o) Ett belopp på 199 505 EUR ska tillhandahållas Montenegro.

p) Ett belopp på 18 039 670 EUR ska tillhandahållas Portugal.

q) Ett belopp på 13 926 870 EUR ska tillhandahållas Rumänien.

r) Ett belopp på 11 968 276 EUR ska tillhandahållas Serbien.

s) Ett belopp på 36 639 441 EUR ska tillhandahållas Spanien.

Artikel 3

Detta beslut träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Det ska tillämpas från och med … [dagen för antagandet][**].

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar *På rådets vägnar*

[**] *Datumet förs in av parlamentet före offentliggörandet i EUT.*